

- 3 Fórián Andrea verseskötetét mutatták be Csokalyon
- 4 Régi mesterségek nyomában – Erasmus Plus találkozó
- 5 A székelyhídi toroskáposzta volt a legjobb a Böllérfesztiválon

Katolikus hithordozó fiatalok

Újabb apró lángocskák fénylenek a székelyhídi gyülekezetben

Az idén május 6-án tizenhat gyerek elsőáldozott. Az Oltáriszentség Jézus Krisztus valóságos teste és vére a kenyér és bor színe alatt.

Jézus valóságosan jelen van a szent ostyában, a darab kenyérben, Ő maga mondta: „Ez az én testem [...] ez az én vérem [...] vegyétek és egyétek.” Jézus igazat mondott. Ugyanaz a Jézus, aki itt élt a földön köztünk 33 évet, meghalt, feltámadt és most is él, valóságosan itt van templomainkban. Nagy titok ez. Ezt csak akkor értjük meg, ha rendszeresen jövünk Hozzá imádni Őt, s táplálkozni vele. „Izleljétek és lássátok, milyen édes az Úr” – mondja a zsolttáros (Zsolt 34,9). „Aki eszi az én testemet és issza az én véreimet, annak örök élete van. [...] Aki ebből a kenyérből eszik, örökké él” – mondja Jézus (Jn 6,56–58). Ki ne akarja örökké élni? El kell fogadjuk Istentől ezt a táplálékot is, és éljünk vele.

A tizenhat elsőáldozó plébánosuk, Ozsváth József társaságában

A mindennapi kenyér, a mi testi táplálékunk, az élet kenyere, a mi lelki táplálékunk. Minden nap eszünk, mert érezzük az éhséget, eszünk, hogy éljünk. Lelkileg is kell táplálkozzunk, hogy örök életünk

legyen. Van bennünk egy olyan éhség és szomjúság, amit földi táplálék, kincs nem tölthet be. Ezt a szomjúságot és éhséget csak Jézussal, az örök élet kenyérével csillapíthatjuk. Ezért minden évben a fel-

növekvő nemzedéknek is, a harmadik osztályos gyerekeknek is megtaníthatjuk, hogyan kell lelkiileg táplálkozni az örök élet kenyérével. Bevezetjük őket az Oltáriszentség titkába. Átadjuk azt a hitet gyermeke-

inknek, amiből mi felnőttek nap, mint nap táplálkozunk.

A hittanórák a tanévnyitó szentmise után kezdődtek el a plébánián, minden pénteken. Amit elméletileg megtanultunk, gyakorlatba ültettük a szentmisén való részvétellel, minden vasárnap. Minden gyereknek volt egy gyertyája a templomban. Mikor ott volt szentmise vagy más imádságokon, meggyújtotta a gyertyát. Látszik most az ünnepen, kit mennyire gyújtott lángra a hite. Aki eddig lángolt, az ezután is égni fog, fényt visz környezetébe.

Áprilisban háromhetes intenzív felkészítőt is részt vettek az elsőáldozásra készülő hittanosok. Ebben az időszakban az ificsoport néhány tagja lelkinappal is megörvendeztette a gyerekeket. Az ünnepnapon a gyulafehérvári főiskoláról is részt vett három kispap, mivel hivatások hétvégje volt. Ez a nap és a három hét előkészület összekovácsolta a kis hittanosokat. **3**

Református bizonyágtevők

Tokár Sándor (balra) először konfirmáltatott Csokalyon

Négy lány és három fiú tett vallást hitéről május 13-án a csokalyi református templomban. A vasárnap délelőtt 11 órakor kezdődött ünnepi istentiszteletre a fiatalok a 436. dicséretet énekelve vonultak be a gyülekezeti tagokkal és rokonaikkal megtelt

templomba: „Vezess Jézusunk, s véled indulunk, küzdelemre hív az élet, hadd kövessünk benne téged.”

Tokár Sándor lelképásztor az 5Móz 30,11–14 ígerészt olvasta fel az ígért hirdetés alapigéjeként. **3**

Ünnepi köszöntő édesanyáknak

Május első vasárnapja az édesanyák napja, őket köszönti ma minden gyermek, övék a vers és a sok virág ma. Az édesanya meghatározó személy az életünkben, ő az, aki mindig tudja örömeinket bánatainkat, velünk van jóban és rosszban, mindig a helyes útra terel.

Megsimogat, ha látja, hogy valami bánt, be-tettség idején fogja a kezünket. Sosem fárad el, mos, vasal, dolgozik és hallgat, ha úgy érzi, ez a fontos. Mindent lát, tud és ért, belelát a lelkünkbe. Kezünket el nem engedi, ha már nagyon mehetnénk van. **7**

V. SZÉKELYHÍDI VÁROSNAPOK JÚNIUS 14 - 17.

JÚNIUS 14., CSÜTÖRTÖK 20.00 Batus nótáest Szöcs Lőrinczel / grófi pince JÚNIUS 15., PÉNTEK 16.30 Ünnepi kavalkád: Táncmanók, Kölyök Dance 17.00 Hivatalos megnyitó / központi park közreműködnek: Búzavirág Népdalkör, Zajgó Néptáncsoport, Székelyhídi Férfikórus 18.00 Kiállítások megnyitóját / múzeum 19.30 Érh hangja jubileumi ünnepség / múzeum 20.00 Beatrice in Paradise / stadion 21.00 InFive koncert / stadion 23.00 DJ Chris szabadtéri diszkó / stadion JÚNIUS 17., VASÁRNAP 16.00 Harcművészeti bemutatók / stadion NKSE Tonfa csoport honfoglaláskori párbaj Phoenix-karatebemutató 17.00 Toldó – natúr erős ember bemutató 18.00 Színpadi produkciók / stadion csokalyi Fényes néptáncgyűttes Zajgó Néptáncsoport Happy Feets – kangoo jumps bemutató Várasteanu Andreea-Lavinia 20.00 DANICS DÓRA 21.30 REPUBLIC 24.00 tűzijáték	JÚNIUS 16., SZOMBAT 10.00 Autós ügyességi verseny / a líceum előtt 10.00 Sakkverseny / központi vendéglő 10.00 Kártyabajnokság / líceum 10.00 Érmelléki gazdanapi vásár és konferencia / múzeum, központ 10.00 Gyermekek labdarúgó-bajnokság / stadion 17.00 TDC-felvonulás a központi parktól a stadionig 17.30 Tini Dance Center táncfesztivál / stadion Enemy Dance Family, TDC Show 20.20 DJ PROJECT 22.00 DENIZ 23.00 DJ LAUER KRISZTIÁN 1.00 DIGITAL HARVEST

Belépő:
szombat–vasárnap 15 lej
csak vasárnap 10 lej

A rendezvény ideje alatt vidámpark, lacikonyhák, sörsátrak várják a vendégeket.

Az öreg tölgy és a galamb történetei

Lelkesen fogadták a gyerekek a két mesekönyv bemutatására érkező írónőt

Schönberg Éva meseíró és Schönberg Gréta illusztrátor volt a vendégünk, akik segítségével *Az öreg tölgy meséivel* és a városi galambbal, Totyával ismerkedhettek meg a gyerekek.

Érdekes, vetítéssel, játékokkal fűszerezett bemutatónak lehetett szem és fültanúja az a közel száz gyerek, aki részt vett a májusi író-olvasó találkozón. Itt első kézből kaphattak választ a kisiskolások arra az izgalmas kérdésre, hogyan is születik meg egy mese-

könyv. Schönberg Éva írónő (portrékon) elmondta, hogy már korábban is rendszeresen írt gyerekeknek, ezek az írások a *Szemfülesben* és *Fürkészőben* jelentek meg és később ezeket gyűjtötte kötetbe.

Az első mesekönyv, *Az öreg tölgy meséi* csupa izgalmas dolgot tartogat. A tölgyfaerdő titokzatos hely, sok furcsa élőlény otthona. Megtudhattuk, hogy az írónő előszeretettel választ kevésbé ismert növényeket és állatokat a mesék szereplőinek. A tölgyerdőben például találkozhattunk hőscincérel, butabogárral, darázsölyvvel, fekete hunorral, fehér bogójú fagyönggyel és még számos más élőlényel. A legérdekesebb az volt, hogy a bemutató során, rövid kisfilmek segítségével, mindezekkel meg is ismerkedhettek a gyerekek. A vetítés után játékos vetélkedőt tartottak, ahol a számot adhattak arról, hogy mit is jegyeztek meg a korábban elhangzottakból.

Ezt követően bepillantást nyerhettünk az illusztrátori munkába. Az írónő lánya, Schönberg Gréta, a könyvek illusztrátora mesélt arról, hogyan is készülnek a mesékhez a rajzok. Fázisonként nyomon követhettük egy-egy illusztráció megszületését.

A másik mesekönyv, amivel megismerkedhettek a gyerekek *Totyá, a városi galamb* volt. Itt is állatok a főszereplők, mégpedig galambok. Szintén vetítéssel egybekötött bemutató láthattunk, részletesen megismertetve a kis-

Az interaktív író-olvasó találkozóra lelkesen bekapcsolódtak a gyerekek

diákokkal a galambokat, valamint azok fajtáit. Aztán kis ízelítőt is kaptunk a könyvhöz készült illusztrációkból, ezt követően pedig rajzfeladványok következtek, amelyeket nagy lelkesedéssel oldott meg a nézőközönség.

Az ismertetés a továbbiakban is a gyerekek bevonásával, interaktív módon folytatódott. Ezúttal állatos hasonlatokat, majd pedig állatos szólásokat és közmondásokat kellett ki-

egészíteniük. A helyesen válaszolók *Szemfüles*, illetve *Fürkésző* gyermeklapokat kaptak ajándékba.

Végül kedvcsinálónak rövid részletet hallhattunk *A könnyező fagyöngy* meséjéből. Záróakkordként a gyerekek is tehettek fel kérdéseket, ami mindenki örömeire, egy szinte se vége, se hossza beszélgetéssé alakult át.

KEREKES TERÉZIA könyvtárvezető

Országhatárok felett átívelő Aranyhíd

Cseretalálkozókkal erősödik tovább a székelyhídi és a tatabányai középiskolák kapcsolata

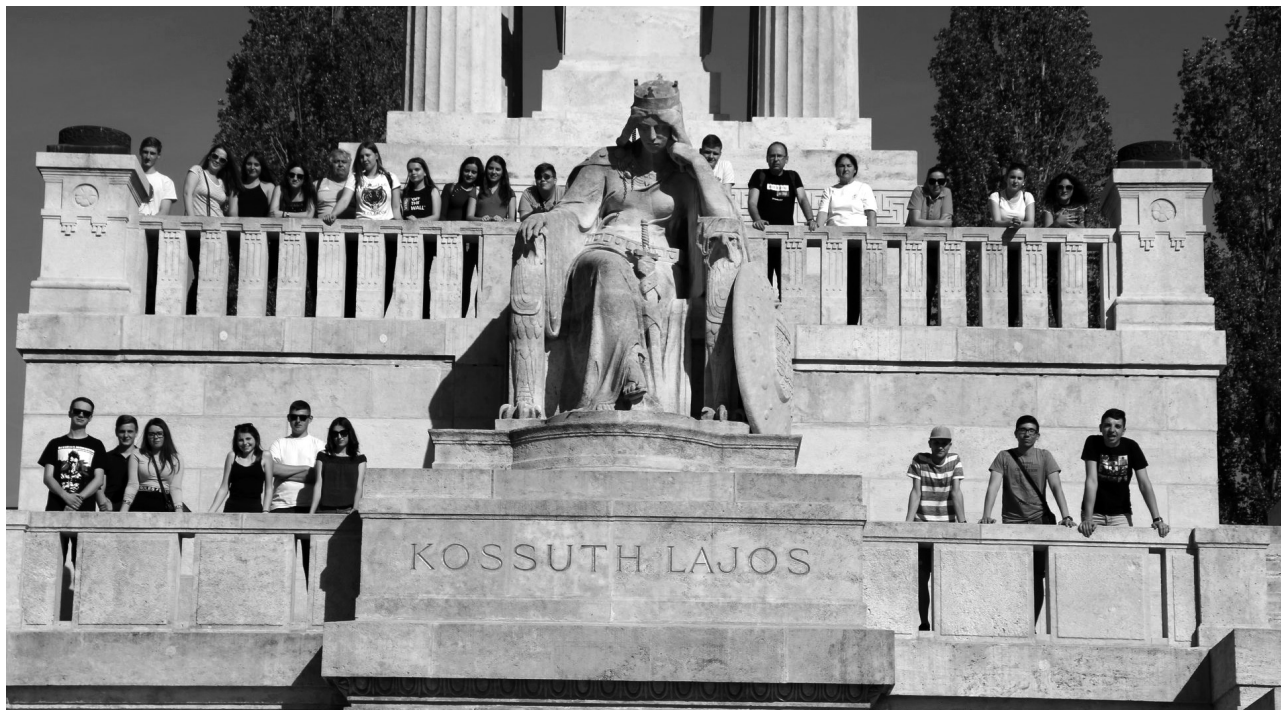
Magyarországi látogatáson vett részt a székelyhídi Petőfi Sándor Elméleti Líceum diákjainak és pedagógusainak csapata április harmadik hétfőjén a határtalanul pályázati programnak köszönhetően.

A tatabányai Árpád Gimnázium és a székelyhídi Petőfi között több mint hatéves szoros és élő kapcsolat van, amelyet már testvériskolai együttműködés is szentesített. Csak az idén ez a harmadik találkozás a két iskola képviselői között. Az *Aranyhíd a határok felett* elnevezésű programunk első napján, csütörtökön meglátogattuk a budapesti Petőfi Irodalmi Múzeumot, amelyben Arany János-kiállítás is helyet kapott. A program elnevezése nagy költőnkre utal, születése 201. évfordulójának emléket állítva. Következett a nemzeti sírkert (Kerepesi temető) felkeresése, amelynek során a modern technika árnyoldalaira is fény derült, hisz a GPS hathatós segítségével mindenki megbizonyosodhatott arról, hogy Budapesten két Fiumei út is van... Tiszteletünket tettük többek között Batthyány Lajos gróf, miniszterelnök, Arany János, Kossuth Lajos, Deák Ferenc, a haza bölcse és Ady Endre sírjánál, emellett sok híres történelmi, irodalmi, politikai és közéleti személyiség sírmelegét is megtekintettük. Pénteken a pannonhalmi bencés főapátság, Győr belvárosának és a komáromi monostori erődnek a látogatása kö-

vetkezett, ezeket kisebb kulturális és természettudományi túrák színesítették. A szombati reggelen a tatabányai Vértés Agórája nevű művelődési központ zsúfolásig megtelt az ünneplőbe öltözött diákokkal. Itt rendezték meg az Árpád-gálát, ahol testvériskolánk kiemelkedő tanulmányi és versenyeredményeiről számolt be. A felsorolásokat színvonalas műsorszámok kísérték, helyet kapott a székelyhídi diákok Arany Jánosról szóló összeállítás is. Meglátogattuk a majki kamalduli remeteszékhelyét, majd Tatabányára visszatérve a bátrabbak a Kő hegyen található via ferrata (*extrém sportolóknak kiépített hegyi út – szerk. megj.*) megmászásával töltötték a délutánt. A kevésbé merészek számára alternatív programként a turulmadaras emlékmű megtekintése és a Razinger Vince-kilátóig tartó séta kínálkozott. Vasárnap az alsógallai katolikus templomban szentmisén vettünk részt, majd az Arany-vetélkedő következett, amelyben a két tanintézmény diákjai vegyes csapatösszeállításban mérték össze a költővel kapcsolatos tudásukat. A búcsú nem hosszú időre szól, hiszen a résztvevő tatabányai diákok május végén ellátogattak a mi vidékünkre.

Összefoglalásképpen csak annyit mondhatunk: köszönjük neked, Árpád, hogy Arany nevében megvendégelted Petőfit!

CSERVID LEVENTE, a Petőfi Sándor Elméleti Líceum igazgatója

Kossuth Lajos azt üzenté... – hát nem elfogyó székelyhídi petőfis regiment elment a forradalom vezetőjének mauzóleumához

Szovátán énekeltek

A X. Szovátai Tavasz Kórusfesztiválon vett részt a székelyhídi Petőfi Sándor Elméleti Líceum gyermekkórusa áprilisban, Orosz Otília Valéria tanárnő vezetésével. A rendezvény első napja, melyen kilenc kórus mutatkozott be, a résztvevők felvonulásával kezdődött, lovas huszárok és a budapesti Keil Ernő Fúvószenekar kíséretében. Ezt követően a Domokos Kázmér Művelődési Házban hallhattuk a kórusok előadásait. A székelyhídi diákok – egyetlen gyermekkórusként – olyan együttesek mellett léptek fel, mint a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem Szalma Lóránt Vegyeskara, a Mille Domi énekegyüttes Prágából vagy a budapesti Eötvös Lóránt Tudományegyetem (ELTE) Pro Musica Vegyeskara. Előadásukat a Magyar Kórusok, Zenekarok és Nemzeti Együttesek Szövetségének (KÓTA) tagjaiból álló háromtagú bírálóbizottság bronzminősítéssel jutalmazta.

Az első napi program a közös vacsorával ért véget a Domokos Kázmér Óvoda, Gimnázium és Szakközépiskola menzáján, a szervezők jóvoltából. Vacsorát követően kellemes esti séta alatt ismerkedtek meg a gyerekek Szovátá üdülőtelepének szépségeivel, a Medve- és Ifjúságtóval és környékével.

Amíg a kórusvezetők szakmai előadásokon vettek részt a második napon, addig a gyerekek a parajdi sóbányában pihentek ki az izgalmat. Itt a gondtalan játék mellett két egyházi éneket adtak elő a sóbánya ökömenikus kápolnájában.

A tartalmas és tanulságos hétvégéért köszönet a Nemzeti Kulturális Alapnak és a Scola Nostra Egyesületnek, illetve a felkészítésért az énektanárnőnek.

KOZMA SÁNDOR,

a Petőfi Sándor Elméleti Líceum aligazgatója

Versek bizonyágtétele

Fórián Andrea istenesköltemény-kötetét mutattak be a csokalyi templomban

Istentisztelettel egybekötött könyvbemutató tartottak a csokalyi református templomban május 19-én. A falu szülötte, Fórián Andrea szedte kötetbe istenes verseit és tárta a nagyközönség elé. A szombat délutáni napsütésben a több napos esőzést követően pára szállt a templomkert virágairól, bokrairól. Sorjázta a harangzó hallatán a falubéliek és a más településről érkező ismerősök, barátok. Fórián Andrea, bár jelenleg Nagyváradon él, de gyakorta kijár Csokalyra idős édesanyjához. Mi sem volt természetesebb annál, hogy szülőfalujának templomában indítsa útra a *Te Igéd nekem* című kötetét. A könyv ajánlásában így fogalmaz a szerző: „ezek a versek »megszülettek«, anyanyelvünk csodálatos harmóniáján keresztül kívánnak Isten-kereső vagy Isten-követő jelzőfények lenni”.

Az esemény rövid istentisztelettel kezdődött. Tokár Sándor lelkipásztor Pál apostol *Rómabeli-ekhez írt levele* alapján a közelgő pünkösd üzenetét bontotta ki igei csokorrá. A lélek szerinti élet fontosságát hangsúlyozta, amely nélkül képtel-

nek vagyunk Istennek való engedelmességre. Palczert Judit, a könyvbemutató moderátora (*portrékon*) köszöntötte a jelenlévőket, majd pedig Thurzó Sándor nagyváradai brácsaművész mélyhegedűjátékát hallgathatták a jelenlévők. Robert Schumann zeneszerző *Álmodozás* című zeneművének felcsendülését megelőzően Palczert Judit szép szavakkal illette a szerzőt, méltatta emberségét, istenhitét, azt a sokrétű értékmentő munkát, amelyet a hétköznapokban kifejt.

Tokár Sándor – aki nemrég hordozza a gyülekezet pásztorolásának gyönyörűségei terhére – elmondta, hogy az internetről már rég ismerte Fórián költészetét, viszont a szerzővel csak a kötetbemutató szervezése kapcsán találkozott. A verseket értékelve elmondta, hogy azok őszinteségük folytán a költő lelkén átszűrte gondolatok. Szerkezetileg tömörek, „súlyos” versek, amelyek olvasása nem egy könnyed kávézás idejére ajánlott. Megfelelő lelkiállapotot, ráhangolódást igényelnek – mondta a lelkipásztor. Erdődi Endre, a csokalyi görögkatolikusok lelkipásztora Fórián Andrea költészetét az egyszerűség, az őszinteség szüleményének nevezte, amelyhez lelki énjének kitarulkozásához szükséges bátorság is társul. „A mai kor emberének kiállásai ezek a versek Isten felé, hogy miként tudunk megmaradni hűséges gyermekének a szabadsággal teli korszellemet hordozó világban” – fogalmazott.

A szerző is megszólalt, nemcsak a versek „ihletőjéhez”, hanem szülőfalujához való kötődéséről is beszélt, megköszönte a könyvbemutató szervezésében résztvevők segítségét, majd elszavalta a kötet címet adó versét.

A hangulatos délután során még több alkalommal is megszólalt Thurzó Sándor mélyhegedűje,

Fórián Andrea dedikálja a Gróf Alinka grafikáival illusztrált könyvét

illetve a szerző egykori iskolatársa, barátnője, Füzesi Edit és családja megzenésített verseket adtak elő. Kovács Géza és Marczin Alexandra a kötet verseiből szavalt, Kolumbán Andrea, a gyülekezet kántora orgonakísérettel énekelt, majd pedig Bai Lóránd trombitajátéka töltötte meg a belső teret.

A templomi együttlétet követően a gyülekezeti házban szeretetvendégség keretében a negyven verset tartalmazó, Gróf Alinka grafikáival illusztrált kötetet meg lehetett vásárolni és a helyszínen dedikáltatni a szerzővel.

D. MÉSZÁROS ELEK

Református konfirmáció

1 Prédikációjában Isten törvényének közelségére hívta fel a figyelmet, ami nem teljesíthetetlen követelményrendszer, hanem az életre segítő útmutató. Ahogyan a KRESZ-szabályok betartása biztosítja az utazók megérkezését az úti célig, úgy tanít Isten a tisztesség, a becsület, az alázat, a szülő iránti tisztelet „jelzőtábláival” Krisztus útján előre haladni. Ennek a tanuláshoz a végére érkeztek el a fiatalok, hogy végre „jogosítványt” szerezzenek a felelős, önálló hitbeli életben való járásra.

A kikérdezéskor a konfirmálók egyenként válaszoltak az úrasztala mellett a lelkipásztor által feltett *Heidelbergi káté*-kérdésekre, majd Kolumbán Andrea kántornő vezetésével számot adtak felkészültségükről az énekeskönyvi énekek-ről is.

Miután a hitben való ismeretéről Balázs Veronika, Deme Norbert, Daróczi Mátyás, Egri Imre, Nagy Leticia, Marczin Alexandra és Páll Petra is számot adott, következett a Krisztus-követésre elkötelezett élet melletti fogadalomtétel, és az erre kapott megerősítő biztatás a személyes áldás formájában.

Hirdetések rendjén Tokár Sándor lelkipásztor köszönetet mondott az ifjak családjának a templomi ajándékért. Idén a konfirmálók kis csapata és a gyülekezet közösen új templomi szőnyeget vásárolt, amit – jó reménység szerint – ők maguk is sokáig fognak koptatni.

A konfirmálók nevében Marczin Alexandra és Deme Norbert köszönte meg a lelkipásztornak a lelkiismeretes felkészítést és tettek verses-ígéretet arra, hogy továbbra is hűséges tagjai maradnak a csokalyi eklézsiának. Isten őket úgy segítse!

ÉR HANGJA

Katolikus hithordozó elsőáldozó fiatalok

1 Május 5-én lelkiileg megtisztultak a bűnbocsánat szentségében, ahol találkozhattak az irgalmas mennyei Atyával és vasárnap találkozhattak Jézussal még személyesebben mint eddig, a szentáldozásban, amikor magukhoz vették az Oltáriszentséget.

Reméljük, hogy a közösségi élmény és a szentségekre való előkészület megtartja őket ebben a lelkesedésben. Nagy felelősség hárul ránk, akik már több éve, évtizede élünk ezekkel a szentségekkel – a bűnbocsánat szentsége és Oltáriszentség –, hogy elől járjunk példánkkal és utat mutassunk to-

vábbra is a felnövekvő nemzedéknek. Mosakodjunk meg a lelki fürdőszobában, a gyóntatószékben a bűnbocsánat szentségével és táplálkozzunk az örök élet kenyerével, az Oltáriszentséggel. Ez ne csak egy nagyon szép ünnepélyes alkalom legyen, hanem rendszeres, mert ettől függ az örök életünk. Jézus azért jött, hogy életünk legyen bőséggel teljes. Jézus saját magát adja eledelül nekünk, hogy igazi élet legyen bennünk már most itt a földön, s örök életünk legyen a mennyben. Adja Isten, hogy úgy legyen!

OZSVÁTH JÓZSEF plébános

Áldozócsütörtök megünneplése Érköbölkúton

Áldozócsütörtökön, május 10-én templomba hívogatott a harang – húsvét után negyven nappal Jézus elbúcsúzott tanítványaitól és szemük láttára emelkedett fel a mennybe.

A gyülekezet tagjai szép rendben érkeznek a falu különböző utcáiról, öregek és fiatalok egyaránt. A helyi iskolások és óvodások, óvó-, tanító nénik, tanáraik kíséretében együtt érkeztek az istentiszteletre. Ledán M. István lelkész az *Apostolok cselekedeteiből* írott könyv 1. része 6–11.verseiből olvasta az alapigét: „Mikor azért azok egybegyűltek, megkérdeék őt, mondván: Uram, avagy nem ez időben állítod-é helyre az országot Izráelnek? [...] az ő láttokra felemelteték, és felhő fogá el őt szemek elől”. Igehirdetésében a lelkipásztor elmondta: Jézus Krisztus, ahogy a haláláról, feltámadásáról, a mennybemeneteléről is előre beszélt apostolainak. Betániában vannak a tanítványok, néznek az

egyre távolodó Jézusra, csak néznek feléje. Mit éreztek? Ezek a tanítványok úgy érezték, hogy Jé-

zus másodszor magukra hagyta őket. Először akkor érezték, mikor látták a Megváltót a kereszten.

Most mikor nézték Jézust, ismét azt érezték, magukra hagyta őket az Úr. Csalódottak, elkeseredtek

voltak az apostolok. Mit cselekedjenek most? Ekkor megjelenik két angyal, és elmondják, hogy ahogy látták Jézust elmenni, akképpen jön el. De a tanítványok szomorodva visszatértek Jeruzsálembe, és bezárkóztak, imádkoztak. Istennek jobb véleménye van a világról, az emberről, mint nekünk saját magunknak. Isten tudja, mi van a szívünkben. A legelső keresztényeknek azt kellett volna megérteni, hogy Jézus nem hagyta őket cserben, nem csalta meg őket. Isten országa valóban eljött, Isten országa itt van közöttünk, be lehet lépni. Az ige nem csak nekünk szól, szól Samáriának, Jeruzsálemnek, szól Galileának, szól a világnak, ahol majd oroszánok elé dobják, keresztre feszítik a tanítványokat. Az igéből megérthetjük, hogy Isten nem mond le sem rólunk, sem a Partiumról, sem Köbölkút hívó népéről – fejtette ki a lelkipásztor.

BÉRÉS ANGÉLA

Ünnepi istentiszteletre készülnek az iskolások pedagógusok kíséretében

Régi mesterségek nyomában

Sikeresen záruló múltmentés az Erasmus Plus nemzetközi program égisze alatt

A régi mesterségek megismerése és jövedelemforrássá alakítása volt a fő célja az Ér Hangja Egyesület Erasmus Plus nemzetközi csereprogramjának. A Székelyhídon lezajlott ifjúsági rendezvényen négy ország huszonnyolc fiatalja vett részt.

Egyesületünk negyedik alkalommal szervezett ilyen eseményt, az idei program témájának pedig a régi mesterségeket és azok értékesítését választották. Így lett a program címe *A múlt mesterségei, a jövő forrásai*. A görög, litván, magyarországi és romániai fiatalok a teljes tavaszi hét minden napján más-más hagyományos mesterséget ismertek meg, emellett igyekeztek megtalálni a motivációt, a lehetőséget arra, hogy ezek a foglalatosságok jövőbeni jövedelemforrást is jelenthessenek.

Ehhez ötletforrásként tekinthettek a program azon pontjaira, amelyek által megismerkedtek egymás országának hagyományos mesterségeivel, mint a litvániai borostyánékszerek készítése, a görög szivacsshalászat, a fazékföldözés vagy a kerékgyártás.

Mint ahogyan az lenni szokott, a program első napján egymással, a programmal, a várossal ismerkedtek a fiatalok, ami a nemzetközi estben teljesebben ki, majd az estig tartó körtáncokban és beszélgetésekben. A program második napján a vállalkozás, de főként a marketing mikéntjéről Pósa Tibor, a Romániai Vállalkozásokért Egyesület munkatársa tartott rövid előadást a résztvevőknek. Elhangzottak szükséges alapinformációk, majd élvezetes piactéri játékkal leshették el mire is kell figyelni, ha az ember régi foglalkozást akar reklámozni és megélni belőle.

A régi mesterségek megismerése a méhészkedésbe történő betekintéssel kezdődött. A

Erasmus+

A lányok várták, hogy az erős fiúk kinyújtsák a csigának való tésztaleveleket

A szövést előbb a nagy, majd kisebb szövőkereteken próbálták ki

közül harmincfős csapat egy székelyhídi méztermelőt látogatott meg, aki a szakma szépségeiről és nehézségeiről is mesélt, miután a munkaeszközök kézzel-kézre jártak. Következett a házi levestésza készítése, amit a helyi Braun Ildikó útmutatásaira gyúrtak, nyújtottak, vágtak és pödörtek a fiatalok, majd a nemezelés, amiben a Nagyváradról érkezett Faragó Emese óvónő vezette türelemmel a számára megszokottnál idősebb korosztályt. A heti műhelymunkák sorát az érkeserői Balajti Irén társaságában zárták a résztvevők, a szombat délelőtt ugyanis a szőnyegszövés és más, kisebb méretű tárgyak szövögetésével telt. A különböző foglalkozások során díszes fakanalak és nagyobb, tematikus faragások készültek, szélesmetélt a magyar estre a túros csuszához, teleföntökök gyapjúból és kisebb-nagyobb szőtt táskák. Az egyik régi mesterséget a városon kívül, tájházlátogatásokkal egybekötve ismerhették meg a külföldiek. A projekt ötödik napján ugyanis a szalacsi zselléházba, majd a gálospetri tájházba tett látogatást a színes csapat. Mindkét helyszínen a házigazda dr. Kéri Gáspár székelyhídi fogorvos

idegenvezetését élvezhette a társaság. Szalacson láthatták élesben a székfonást az ifjak – nagy szerencsésükre, hiszen a faluban csak egyetlen ember műveli e régi mesterséget.

A felfedezett mesterségekről minden nap végén történt értékesítési ötletbörze, és született egy háromrészes leírás, amelyek a foglalkozást művelő személy rövid élettörténetét, a munkafolyamatokat és a tevékenység bevételi lehetőségeit írták le. Ezekből az írásokból és a hozzájuk tartozó képekből állt össze egy tizenkét oldalas tájékoztató füzet, aminek minden részletét a programban résztvevő görög, litván, magyarországi és romániai csapatok tagjai állították össze, figyelve az adatok pontosságára, a tájékoztató izlésszerűsége – mindezt úgy, hogy ezen a téren egyikük tanulmányai vagy szakmai tapasztalatai sem voltak relevánsak. A kiadvány bemutatását a program utolsó napjára, vasárnapra szervezték meg a fiatalok a programvezetők segítségével, a székelyhídi múzeum épületében. Az esemény, amely nem csak egyszerű füzetlapozgatásból állt, mindenki számára nyitott volt. Aki eljött, a brosurán kívül fából készí-

tett, öntapadós korongot kaphatott kézbe, amelyen a programban képviselt országok lobogói olvadtak egybe. Volt ének és zeneszó a litván csapatnak köszönhetően, majd a közönséget táncra hívó görög körtánc is. A főszervező Ér Hangja Egyesület elnöke, Aszalós Tímea örömet fejezte ki az iránt, hogy a hét alatt a közel harminc résztvevő igazi csapatá formálódott. A később felszólaló Béres Csaba polgármester pedig kihangsúlyozta a megjelenek számára, hogy a helyi civil egyesület a kistérségben egyedülálló munkát végez a nemzetközi programok szervezésével. A broszúra bemutatója után a nap hátralevő részében a résztvevők már a program lezárásával, hivatalos kiértékelésével, és a jövőbeni közös programok szervezésével foglalkoztak, kiemelve, hogy milyen fontos célokat, ötleteket, barátságokat kaptak az egyhetes rendezvény ideje alatt.

A csereprogram megvalósulását a székelyhídi Ér Hangja Egyesület sikeres projektjének köszönhetően az Európai Unió Erasmus Plus Programja támogatta.

BÍRÓ ORSOLYA

Hármas székelyhídi siker a 2018-as Ecochallenge-n

Jó eredményekkel szerepelt a Petőfi Sándor Elméleti Líceum három csapata az Ecochallenge 2018 elnevezésű ökológiai versenyen, ahol a 2-4. helyeken osztoztak.

Míg a tavalyi évben településünk, addig az idén Betfia adott otthont az Ecochallenge 2018 elnevezésű ökológiai verseny-

nek. A nagyváradi Ecotop Egyesület által megszervezett vetélkedőre idén öt településről (Biharszentandrás, Biharszentmárton, Cséffá, Nagyvárad, Székelyhíd) tizenöt csapat nevezett be. A Petőfit három, egyenként négyfős csapat és a három felkészítő biológia szakos tanár (Borsos Mária, Szabó Ildikó és jómagam) képviseltük, egyedüli magyar nyelvű csapatokként a mezőnyben.

Az öt-nyolc osztályos korosztálynak szervezett verseny nulladik próbatételének a helyszín megtalálása bizonyult, hiszen a helyi krátertől jó járásnyi távolságra található erdőben vertek tanyát a szervezők és itt bonyolították le a megméretést is. A csapat, csapatnév és -zászló bemutatása nyitotta a sort, majd a diákok gyakorlati versenyszámokban is megméretkez-

Az ökológiai versenyen a Petőfi lelkes fiataljai eredményesen szerepeltek

tek, mint amilyenek a staféta, vagy az ügyességi, ügyességi-logikai próbák. A szórakoztató gyakorlati feladatok mellett elméleti fejtörők is részei voltak a versenynek: keresztretjévenyhálóban kellett fák neveit megtalálni, illetve tesztkérdésekre válaszolni a betfiai védett területekkel kapcsolatban. Mindenki gazdagott élményekkel, tudással, tapasztala-

kkal, részvételi oklevéllel és tájékoztató anyagokkal a betfiai és székelyhídi védett területekkel kapcsolatban. Emellett az első három helyezett csapat tagjai értékes nyereményeket is magukénak tudhatnak a díjkiosztásnál.

Győzött a nagyváradi Friedrich Schiller Német Elméleti Líceum Unitop csapata (Alessia Dogar, Ariana Dudu, Szöllösi

Bernadett, Mihai Zach, felkészítő tanárunk Sanda Petruc).

A második helyre a székelyhídi VIII D-s Nymphaea csapat került (Botos Stefánia Bernadett, Hamza Alex-Sebastian, Mátyus Bernadett, Vidican Erika-Éva-Julianna).

A bronzérmes a Czapp Botond, Péter-Pakó Henrietta, Szegecs Lóránd és Szegecs Tamás által alkotott, ugyancsak petőfisi, VIII B-s Iris vízisz csapat szerzte meg. Középiskolánk harmadik csapata, a VIII C-s Géme is derekasan helyt állt, hiszen a a negyedik lettek.

Az idén „felnőttkorba lépett” verseny szervezői szeretettel várnak mindenkit a jövő évi megméretésre is.

CSERVID LEVENTE,
 a Petőfi Sándor Elméleti Líceum igazgatója

Jól kifőzték a toroskaposztát

Nógrád megyei gasztronómiai kalandozáson jártak városunk „fakanálbetyárjai”

Első helyezést értek el a Böllérfesztiválon a székelyhídi „fakanálbetyárok” toroskaposzta kategóriában. A közel-múltban a magyarországi Héhalmon megrendezett vétékeldőre csapatunk első alkalommal nevezett be.

A magyarországi Nógrád megyében található Héhalom és Székelyhíd közötti kapcsolat létrejött Bőjte Csaba ferences rendi szerzetesnek köszönhető. A Héhalmon negyedik alkalommal megrendezett Böllérfesztivál bevételét szokás szerint az idén is a Székelyhídi Gyermek Jézus Otthon javára ajánlották fel. Ennek okán kínálkozott a lehetőség, hogy a két település között kiszélesedjen a kapcsolatfelvétel. Városunk küldöttsége már az elmúlt évben – igaz akkor még csak tapasztalatszerzés céljából – ellátogatott a böllérek versenyére. Az ott látottak alapján az érmelléki városban is csakhamar összehoztak hasonló jellegű rendezvényt. A kezdeményezés sikeres volt, közeli és távolabbi településekről több tucatnyi résztvevő érkezett, hogy főzőtudományát bizonyítsa.

Közös munka hozta meg a sikert

Mivel a csapatok létszámát nem korlátozták a szervezők, így Székelyhídről 22 tagú küldöttség indult útnak Héhalomra. Nevezési díjként 25 ezer forintot kellett befizetniük, míg a szervezők két-két hizót, illetve a legszükségesebb eszközöket biztosították a versengőknek. Alapkövetelmény volt véres- és

Munkára készen a székelyhídi különítmény: két sertés vár feldolgozásra

májás hurka készítése, kolbásztöltés, tokaszalonna-abálás, valamint toroskaposzta-főzés. Emellett minden csapatnak egy-egy szabadon választott ételkülönlegességet kellett bemutatnia a zsűri előtt. A székelyhídiak ez utóbbi elvárásnak eleget téve tormalevest készítettek gömböccel.

Mire a déli harangzó megszólalt, elkészültek a finomságok. Mindenki a maga tehetségéhez képest tette a dolgát. Volt, aki

a húsokat dolgozta fel, ízesítette azokat, mások a zöldségeket készítettek elő, de ugyanilyen fontos feladata volt annak is, aki a tüzet felügyelte. Az érmelléki különítmény tagjaként maga Béres Csaba polgármester is hozzájárult a sikerhez.

A zsűrit neves magyarországi séfek alkották, köztük volt a televízió főzőműsoraiból jól ismert Benkő Laci bácsi is. A harminc benevezett csapat közül toroskaposzta-kategóriában a székelyhídiak lettek az elsők. Emellett még egy különdíjat is bekasszíroztunk. A versenyre kilátogatók vásárolhattak is az ételekből. Standunk igen népszerűnek bizonyult, több mint ötszáz adag finomságot értékesítettünk. Az eladási listán a második legjobb eredményt értük el. A befolyt összeggel a gyermekotthont támogatták. A munka után jöhetett a lazítás. Előbb helyi hagyományörzők léptek a színpadra, majd pedig a méltán híres székelyhídi sportfagók mutattak be látványos műsort, este pedig a rockzene kedvelői örülhettek.

Nemsokára Bécsben főzőcskéznek

A térségben jól ismert főzőmester, Kokovai László elmondta, a Héhalom után kezdődik a felkészülés egy még rangosabb versenyre, aminek az osztrák főváros ad otthont. Személyesen az ottani Ritz-Carlton szálló séfjétől érkezett a felkérés a 61 csapatot számláló nemzetközi gasztronómiai csatában való részvételre, ahol marhapörkölttel kell kirukkolniuk. Székelyhídi Kokovai László, Kokovai Csilla, Milotai Ferenc és Milotai Erika képviselik az ízviadalon.

D. MÉSZÁROS ELEK

Béres Csaba polgármester, nyakában kislányával, veszi át az elismerést

Kokovai László és Ormos György, a két „fakanálbetyár”

A vidéki élet örömeivel ismerkedtek váradi óvodások Csokalyon

A nagyváradi Betlehem óvoda ovisai az óvónők és szülők kíséretében látogatták meg a csokalyi Fényes Elek Általános Iskola óvodáját április végén. Látogatásuk célja, hogy megismerkedjenek a falu életével, megláthassák és meg is tapinthatják a falun élő háziállatokat. Még nem sejtették, amikor az autóbusról leszálltak, hogy mennyi izgalomban lesz részük.

A vendégek tíz órára érkeztek, nagy örömmel várták őket a helyi ovisok. Az új óvoda minden zugának felfedezését követően mindenki elfogyasztotta uzsonnáját, melyhez a szülők jóvoltából frissen forralt házi tejet és friss túrót kóstolhattak a helybeli és a vendég gyermekek egyaránt.

Tizenegy órákor az óvoda előtt várta a gyermekeket egy traktor két utánfutóval és egy kétfelős szekér, melyekre tetszés szerint ülhetett fel váradi, csokalyi gyermek s felnőtt egyaránt. A járműveken szalmabálákon ülve szemlélhették az épp delelő csordát, a gyümölcsösöket, a repecfeldeket,

a mezőn dolgozó traktorokat, gépeket. Mindenki számára új élményt nyújtott ez a körút, melynek végállomása az egyik családi udvar volt, ahol édesség és friss víz mellett először egy szép nyuszival várták a házigazdák a hetven fős csapatot. A füves udvaron megrohanták a gyermekek a kottlós csibéit, s boldogan mutatták egymásnak „szerzeményeiket”, ha

sikerült egyet-egyet elkapniuk. Néhány szomszéd jóvoltából ugyanott bárányokat s kiskecskét szoptathattak az ovisok cumis üvegből, mások zöld fűvel etették a gazda disznóit, malacait a karámban, tyúkot, kakast, kacsákat láthattak, s megfigyelhették a gondos kottlót, amint szinte mozdulatlanul ül a fészken tojásait melegen tartva három hétig, hogy

mindből ép kicsibe keljen ki. A teheneknél és borjainál tett látogatás után egy közeli legelőn a gyermekek felülhettek a csikóra, s közben mások virágot szedtek, új növényekkel ismerkedtek, bogarakat vizsgálhattak, avagy csupán élvezték a természet szépségét a fűben ülve. Itt figyelhették meg, hogy miként oltja a tehének szomját a patakocskák hús vize.

A legelőn tett pihenő után elhagyva a gyermekek megpillanthatták a csokalyi „tulipános bácsi” „birodalmát” is. A hetvenfős sereg a helyi református egyházközség tulajdonában lévő tágas helyiségbe tartott, ahol a szülők szorgos kezének köszönhetően szépen terített asztalok és gulyásos várta az élményektől kissé elalélt csapatot.

A finom ebédet követően az elutazásuk előtt rövidke időre a falu mindhárom felekezetének istentiszteleti helyét megtekintették a vendégek és helybeliek egyaránt, úgy mint a református és a görögkatolikus templomot, illetve a a baptista imaházat.

Mindkét óvoda ovisai és a kísérők is egyedi, felejthetetlen élményekkel gazdagodtak.

Ezúton mondunk köszönetet minden szülői, egyházi és közösségi segítségért, mely révén a testvér-óvodáink találkozhattak.

NYIRI EDIT
és COVACI TÜNDE-GYÖNGYI
csokalyi óvónénik

Lovakocsin bejárni a határt: ez a nagy kaland a nagyvárosi gyerkőcöknek

Sziasztok Pajtikák!

„Leves a május, virágos a rét...” – és még milyen virágos! Gondolom felfigyeltetek Ti is az idei tavasz korai érkezésére. A majálison már nyári melegben hancúrozhattunk, lombos fák alatt túrúzhattunk az árnyas erdőkben, és az a rengeteg színes, illatos virág! Nem volt gond az anyák napi csokor összeállítása. Én szép vadvirágcsokrot kötöttem édesanyámnak. Remélem, Ti sem feledkeztek meg édesanyátok köszöntéséről! Pünkösdi is virágillatban úszott, igaz, hogy a pünkösdi rózsza itt-ott elnyílt. No, került-e

ki közületek pünkösdi király? Tudjátok, mi az? Ha nem, nézzetek utána! Ja, és rohamléptekkel közeleg a NAGY-NAGY NYÁRI VAKÁCIÓ! Lehet készíteni a vakációs terveket, a nyári kirándulások útvonalterveit, a pecabotot, a sátrat. De addig még ünnepelünk, mégpedig saját magunkat. Figyelem, június elsején GYERMEKNAP! Kíváncsi vagyok Ti hogyan töltitek ezt a napot? Írjátok meg, rajzoljátok le! Már alig várom, hogy láthassam. Addig is, puszi mindenkinek.

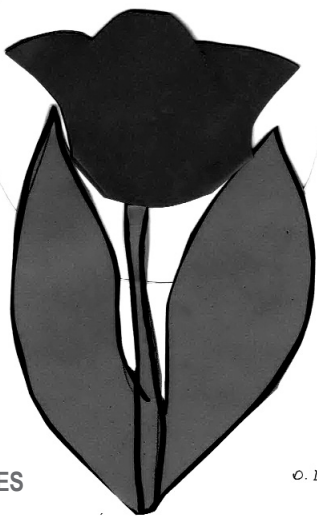
KÓPÉ

HAMZA ESZTER LAURA (II. B osztály)

ANYÁK
NAPJA
ALKALMÁBÓL
SOK
S
E
R
E
T
E
L

2018.

RÉZMŰVES
ETELKA

o. d.

DOMBI KINCŐ BOGLÁRKA (II. B osztály)

GOMBOS ANASZTÁZIA (I. B osztály)

Májusdicsérő

CSANÁDI IMRE

Május,
mosolygó,

békák torkát
megoldó,
gyöngyvirág-
nyitogató,
cserebogár-zúgató.
Röptetsz

madarat,
meghozod
a nyarat,
pölyhös
fecskét,
fára cseresznyét!

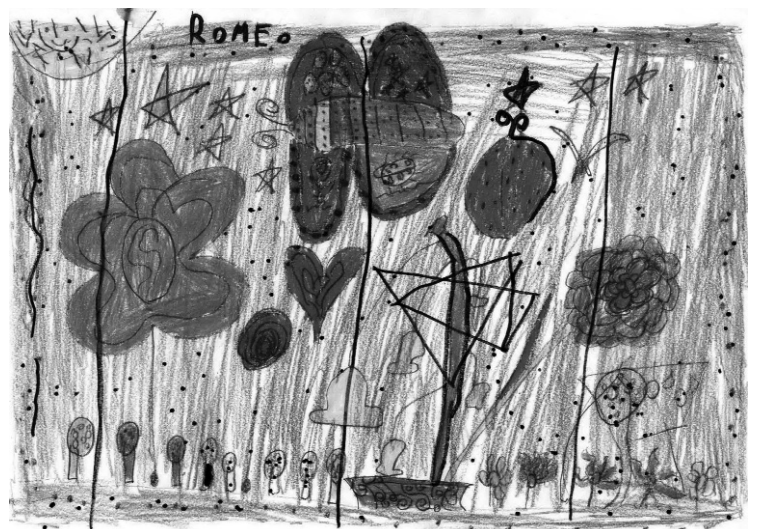
HAMZA JULIANA (III. D osztály)

SZÜCS NATALIA (I. B osztály)

POP REGINA KINCŐ (II. B o.)

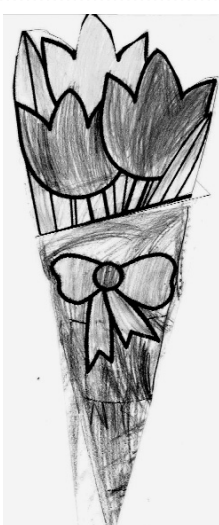
HENDRE ROMEO (III. D osztály)

LAKATOS DÁVID (IV. D osztály)

HAMZA ALEX (0. B osztály)

MÓRICZ LAJOS (0. B osztály)

BALAJ GIULIA (III. E osztály)

Rákóczi volt a legjobb

Nemzetközi versenyt nyert Magyarországon a köbölküti kettesfogathajtó

Rákóczi Gergő nyerte a nemzetközi fogathajtó-bajnokság nyitányát a mezőhegyesi (Békés megye) pályán. A saját lovaival rajthoz álló érköbölküti versenyző a május eleji háromnapos versengés során a díjhajtásban és maratonban is egyaránt a második helyen fejezte be a holland bírő által épített akadálypályákat. Összesítésben viszont mindenkit maga mögé utasított.

A másik két bihari versenyző a középmezőnyben végzett, míg a Hargita megyei a díjhajtásban, a Kovászna megyei viszont az akadályhajtásban jeleskedett. Elmondhatjuk, hogy 2018 évadnyitó versenyében a román válogatott tagjai példásan helyt álltak az európai mezőny élvonalában.

Az utolsó évtizedekben Európában hagyományosan Magyarország ad helyszínt e rangos kezdő eseménynek. Az idén csupán annyi változott, hogy a fábiánsebestyeni helyszín átköltözött a több mint kétszáz éves hagyománnyal rendelkező mezőhegyesi

Nóniusz tenyészet pályájára. Nem csalódtak azok a nézők, akik a május eleji szünnepokat e rangos esemény szemlélésére szánták. Az esemény fontosságát az is jelzi, hogy itt voltak Európa legrangosabb fogathajtói Magyarországon kívül Csehországból, Horvátországból, Szlovákiából, Romániából, Svájcban, Ausztriából, de a tengeren túli Chiléből és Argentínából is érkeztek versenyzők. A starthoz végül is negyven versenyző tudott felsorakozni, hiszen a zsűri a szigorú állatorvosi kontrollon már néhány lovat kizárt. Ehhez a nemzetközi szabályzat szerint joga van, ha úgy ítéli meg, hogy a lovak fizikális állapotából fakadó helyzete veszélyezteti a versenyen való részvételt. Az állatorvosi kontroll különben a verseny egész ideje alatt működik. A stewardoknak jogukban áll a versenyből kizárni azt a versenyzőt, akinek lova a verseny során a túlzott fáradtság jeleit mutatja. A versenybírók mellett az állatvédők serege is vigyáz a lovak biztonságára, hiszen a sport a lovak és lovasok teljesítményének méréséről szól, nem pedig az állatok teljes mértékű kihasználásáról.

Mezőhegyes kiemelt állami támogatást kapott a versenyszervezésre és ez szembetűnő is volt a verseny egész ideje alatt. Romániából öt fogat állt rajthoz. Ebből kettő az Érköbölküti Tulipán Sportegyesület színeiben. Dicséretes, hogy a Hargita és a Kovászna Megyei Tanács tetemes támogatást nyújtott a fogatosainak. Nem így a Bihar megyeiek, akik évek óta árván hagyják a fogatosaikat, ennek ellenére a bihariak önerőből is évek óta a legsikeresebbek. Nem volt ez másképp Mezőhegyesen sem.

Rákóczi Gergőre a hazai versenyeken kívül még egy szlovéniai, majd hollandiai és németországi nemzetközi verseny vár. Csak emlékeztetőül írjuk, hogy az érköbölküti versenyző a nemzeti bajnokságban immár hetedik éve őrzi elsőbbségét és a romániai lovassportokból ő az egyedüli, akit már több éve a világ első tíz legjobb lovasa közé sorol a Nemzetközi Lovas Szövetség.

Á. A.

Díjhajtás, teljes összhang a hajtó és lovai között

Pedagógiai kör hátrányos helyzetű diákokról

A hátrányos helyzetű tanulók integrálása, felzárkóztatása volt napirenden a Székelyhid körzeti magyar tanítók szakmai megbeszélésén április végén. A csokalyi Fényes Elek Általános Iskolában szervezett rendezvényre kilenc település ötven pedagógusa érkezett, meghívott előadóként Oros Erika módszertanos előadó, tanítónő (*portrékon*), valamint Tokár Sándor helyi református lelkész vett részt.

A megbeszélés témája szinte mindenkit közvetlenül érint, sajnos tapasztaljuk, hogy körzetünk elemi osztályos tanulóinak mintegy 60%-a ebbe a veszélyeztetett csoportba sorolható. Tisztázódott, hogy a hátrányos helyzet nem azonos a (szellemi vagy testi) fogyatékkal. Míg a szellemi vagy testi fogyatékkal élőkről lehetőségei szerint gondoskodik a társadalombiztosítás, addig a hátrányos helyzetű tanulók integrálása kimondottan az oktatásügyre hárul, habár az iskolai hátrányok legfontosabb eredői a gyermek családjának szegénysége és alacsony iskolázottsággal telített hátrányos társadalmi helyzete.

Oros Erika előadó a hegyközcsatári iskolában szerzett, a roma gyermekek integrálására vonatkozó tapasztalatait osztotta meg a résztvevőkkel, majd Tamás Emese helyi tanítónő a személyiségfejlesztésnek az integrációban betöltött szerepéről értekezett. Crișan Gabriella csokalyi tanítónő rögzített anyanyelvi órájának megtekintésével bepillantást nyervehettünk a II. osztályban alkalmazható mód-

szerekbe, eljárásokba, melyek fokozottan szolgálják a hátrányos helyzetű gyermekek motiválását, aktivizálását, felzárkóztatását.

A vitaindító módszertani anyagok meghallgatása/megtekintése után kötetlen beszélgetés formájában osztották meg a pedagógusok az ebben a témában szerzett tapasztalataikat, bevált ötleteiket, sikereiket, kudarcaikat.

Nem volt véletlen Tokár Sándor tiszteletes jelenléte sem, hisz a kör tevékenységének a szépen felújított, közösségi házzá alakított egykori református iskola adott helyet. A szervezők ezt az alkalmat használták fel arra, hogy a jogi személyiségként felszámolt Fényes Elek Általános Iskola irattárának egyes megmentett darabjait átadják a helyi református gyülekezetnek, annak képviselőjének, hisz a megmentett, közel százéves osztálynaplók, iskolai anyakönyvek túlnyomó része még az egykori református iskolából származott. A dokumentumok alapját képezhetik egy jövőbeli helytörténeti kutatásnak. Köszönjük Csokaly, köszönjük csokalyiak!

ÉR HANGJA

Ünnepi köszöntő édesanyáknak

Anyák napi istentiszteletre hívogatót a harang a hegyközszentmiklósi református templomban. Árus Csongor László hirdette az igét a Márk evangéliuma 10. része 11–13. versei alapján. „Ekkor gyermekeket hozának hozzá, hogy illesse meg őket; a tanítványok pedig feddik vala azokat, a kik hozák. [...] Engedjétek hozzám jöni a gyermekeket és ne tiltsátok el őket; mert ilyeneké az Istennek országa.” A lelképásztor elmondta, hogy az egész világon, ahol magyarok élnek, május első vasárnapján az édesanyákat, a nagymamákat köszöntik. Felidézte, hogy dr. Czeizel Endre genetikus egyik előadásában elmondta: „Az emberek valóságba nem azon múlik, hogy melyik párt van kormányon, ki vezet, ki az államfő, hogy mennek az országban a dolgok, hanem attól függ, hogy odahaza a családban hogyan érzi magát az ember, boldog házasságban él-e, vannak-e gyermekek, unokák?” Senki sem születik egyből jó édesanyának, jó édesapának, jó feleségnek, férjnek, családapának. Mindenkinek végig kell járni az iskolát, a türelemnek, tiszteletnek, a megbocsátásnak iskoláját. Ne feledjük a házasságkötési esküt: meg kell tanulni a hűséget a megelégedést, a hosszútávú szeretetet. Ha nincs család, nincs boldog élet, mert magányosan az élet nem ér semmit. Vajon odahaza átgondoljuk-e az eskü szövegét, és javítunk rajta, mert senki sem tökéletes. Mert mindenki tud változtatni a viselkedésén ahhoz, hogy a család élete még jobb legyen. A családban benne vannak a gyermekek, unokák, ők is tudnak változtatni a magaviseletükön. Isten már a teremtéskor látta, hogy nem jó az embernek egyedül, alkotott mellé segítőtársat, azt mondta sokasodjatok, szaporodjatok, töltsétek be a földet. Ha vásárolunk egy háztartási cikket, sokszor még a használati utasítást sem olvassuk el, mert mi tudjuk, de ha nem, akkor van gond. A Biblia az emberi életünknek egy olyan használati utasítása, melyet nap, mint nap kell olvasunk ahhoz, hogy teljes értékű emberi életet éljünk. Milyen jó volna, ha a Bibliát így lapoznánk és a mi emberi életünk egészségesebb lenne. Az igehirdetés során a lelkész elmondta, gyermekeket vittek Jézushoz. Kik vitték őket? Az édesanyák. A tanítványok megfeddték azokat. Jézus viszont ezt mondta: „engedjétek hozzám jönni a gyermekeket”, és ezt mondjuk ma is. Jó példa, ha mi fogjuk meg a gyermekeink kezét, és hozzuk az istenházába. Jó, hogy vannak, voltak és vannak édesanyák, akik Jézushoz vitték és viszik ma is a gyermekeiket. Istentisztelet végén iskolás gyermekeink vallásos műsora következett az édesanyák tiszteletére.

BÉRES ANGÉLA

Nem tud úgy szeretni

JÓZSEF ATTILA

Nem tud úgy szeretni a világon senki
Mint az édesanyám tud engem szeretni.
Akármint kívántam megtette egy szóra,
Még a csillagot is reám rakta volna.
Mikor a faluban iskolába jártam,
Rendesebb egy gyerek nemigen volt nálam.
El nem tűrte volna ő azt semmi áron,
Hogy valaki nálam szebb ruhába járjon.
Éjjel-nappal őrzött mikor beteg voltam,
Magát nem kímélte, csak értem aggódott.
Mikor felgyógyultam, fáradt két szemében
Öröm könnynek égtek, s csókolva becézett.
Én Istenem áldd meg, őrizd az anyámat,
Viszonzhassam én ezt a nagy jószágot.
Lássak a szemében boldog örömkönyt,
Ne lássam én soha búsnak, szenvedőnek.

A körzeti pedagógusok rendszeres találkozóin a szakmai kihívások kérdéseit és megoldási lehetőségeit beszélnek meg

Visszapillantás hétköznapi hősekre

Nagy Mária a világháborús emlékdarabkák felkutatásával tükröt tart a felejtő kortársak elé

Nagy Mária a szememben egy *felfedező*, mint Saint-Exupéry *A kis herceg* könyvében. Kutat és olyan dolgokat hoz napvilágra, melyek már rég méltatlanul feledésbe merültek. Olyan dolgokat hoz napvilágra, melyek feltépik a régi sebeket, szégyenérzetet keltenek sokunkban, mert elfelejtettük a múltunkat, nem tudunk, nem akarunk emlékezni rá!

Ez a világháború idején készült fénykép indította el a kutatást – az első sorban jobbról a harmadik Kapusi Feri bácsi, Nagy Mária nagymamájának testvére

Móttó: „Emlékezz azokra, akik hősi halált haltak, akik a háború ártatlan áldozataivá váltak. Azoknak, akik nem éltek addig, hogy a háborúban megélt borzalmakat elmesélhessék, akik soha nem térhettek haza a családjaikhoz, akik fagyhalált haltak, akiket koncentrációs táborokba hurcoltak, akiket ott elgázoltak, akiket évtizedekig hazavártak... Bocssássonak meg nekünk, hogy nem vagyunk képesek mindenre emlékezni!” (Alekszandr Szolzenyicin: A GULAG-szigetszort)

– **Hogyan emlékszik vissza a gyerekkorára?**

– Tősgyökeres székelyhídi családból származom. Édesapám szülei cselédek voltak a grófi családnál, az anyai nagyszülők pedig egyszerű parasztagazdák. Itt nevelkedtem hét éves koromig, majd egy hosszú, a Zsil völgyében eltöltött életszakasz után, visszajöttem ide és azóta is itt élek a családommal. A legelső gyerekkori élményem is ide köt. Nagy tél volt. A legelőt még szinte teljesen nád borította. Az út a megfagyott nád és a fűzfák miatt egy gyönyörű alagútnak tűnt gyerekszemmel. Édesanyám, engem és a testvérem szánkóztattott, és míg magamhoz öleltem őt a szánkón gyermeki csodálattal figyeltük a varázslatos jégvilágot. A nádas, az Ér azonban nem csak télen, de nyáron is egy csodavilág volt nekünk. Az Ér és a legelőt beborító tiszta áttetsző víz, a vizinövényekkel, halakkal, csigákkal, a nád beszöve a megszámlálhatatlan márdárfeszkekkel, olyan volt, mint a mesékben a túl az Óperencián fordulat.

– **Milyen érzés volt hétévesen otthagyni ezt a mesevilágot, és messze földre menni?**

– A családom a hatvanas években került el innen a Zsil völgyébe. Ez tizenéves kitérőt jelentett az életünkben. Akkoriban ez nem volt szokatlan dolog, a jobb megélhetés reményében az emberek gyakran lakhelyet váltottak. Édesapám a szénbányászati szakmájában helyezkedett el, édesanyám pedig varrással keresett egy kis pénzt. Keserves évek voltak azok, mi gyerekként mégsem éreztük nehéznek a sorsunk. Gyerekként az volt a normális, hogy mindenki szegény, mindenki zsiros kenyeret eszik és már az öröm volt, hogy

minden napra kerül étel az asztalra. A hely, a gyönyörű táj, azonban minden viszontagságot kárpótolta az embert. Egyik mesevilágból a másikba csöppentünk. A Zsil völgye a lélegzetelállító hegyeivel, az ezeréves határral egy másik túl az Óperencián lévő birodalom volt nekünk.

– **Gyerekkori szenvedélye volt-e a történelem vagy csak később kezdett el a háborús áldozatok után kutatni?**

– Egész későn, véletlenszerűen talált meg ez a feladat. A családomban már kihalófélben volt az idősebb generáció, amikor édesanyám gondviselésébe került nagymamám testvére, Kapusi Feri bácsi. Ő nagyon szeretett mesélni nekünk, és történeteiből kiderült, hogy négy évet töltött orosz hadifogságban. Néhány kép, a fennmaradt iratok és történetek alapján próbáltam utána járni, hogy kikkel is lehetett hadifogoly, és vajon azok közül az emberek közül él-e még valaki. Így kezdődött az én úgynevezett hadifogoly-kutatásom. Ahogy az mindig lenni szokott, amikor egy szálon indul el az ember, ezer másik szál adódik időközben belőle. Az ember sokszor akkor döbben rá, mit is birtokolt valójában, amikor már elveszítette azt. Gyerekként szívesen hallgattuk a nagyszülők történeteit, mégsem jutott soha egyikünknek sem az eszébe, hogy lejegyezzük őket, így a legtöbb elveszett, feledésbe merült. Az öreg Feri bácsi történetei döbentettek rá igazán arra, hogy mennyi eltékozolt kincs, történet hever körülöttünk, amit nem veszünk észre időben. Ezek az életutak úgy tűnnek el az idő súlylyesztőjében, mintha az emberek, akikről szólnak, soha nem is léteztek volna.

– **Ezek szerint ön nem csak egy kutató, hanem egy emlékfoltó is... Megtalálja és megfoltozza a családok emlékeit...**

– Rengeteg szomorú sorssal, fiatalon kettőtört életúttal találkoztam a kutatás, jegyzetelés során. Ahol a lehetőség engedte, a még meglévő és emlékező hozzátartozókkal amatőr videófelvételeket is készítettem. Minden történet tanúsága a következő volt: a világ legnagyobb fájdalma, legyen az bárhol, a háború. Ebben az egy szóban mérhetetlen

gyász, értelmetlen halál, menekülés, bujkálás, szenvedés, féktelen erőszak, éhhalál, fagyhalál, temetetlen halott katonák, ártatlan hétköznapi emberek, fiai, férjeik, apjuk után síró anyák és gyerekek, egyszóval minden, ami fájdalmas és rossz a világban benne van. Igaza van Csoóri Sándor írónak, amikor azt mondja, hogy nincs fájdalmasabb olvasmány a háború áldozatainak névsoránál.

Nagyon nehéz beszélni ezekről a le nem zárt, át nem beszélt, sokszor hanyagul elfeledett közönnnyel kezelt történelmi eseményekről. Azoknak az embereknek, akik elszenveték azt a világegést, amit a háború jelentett, a megmaradt hozzátartozóknak, akiknek még hosszú évtizedek után sem tudták elfeledni a lelkük mélyére zárt sokszor kimondatlan fájdalmakat, félelmet, szükségük van arra, hogy ezek a dolgok a helyükre kerüljenek. Ezt legfőképp a falvakban, városokban felállított emlékhelyek adhatják meg, melyek emlékeznek, hangosan kimondják a sokszor imába zárt neveket, azok neveit, akik ma már nem lehetnek velünk, de az emlékezetünkben élnek. Mert, a lélek, a túlvilágon, csak akkor nyugszik meg, ha akad valaki a Földön valaki, aki kimondja élete igazságát.

Székelyhídon sajnos még nem épült hasonló emlékhely, de reményeim szerint ez is megvalósul majd hamarosan, mert a túlélők, utódok feladata az, hogy ne hagyják elveszni a múltukat, hogy arany szavakkal vessék köbe méltó elődeik neveit.

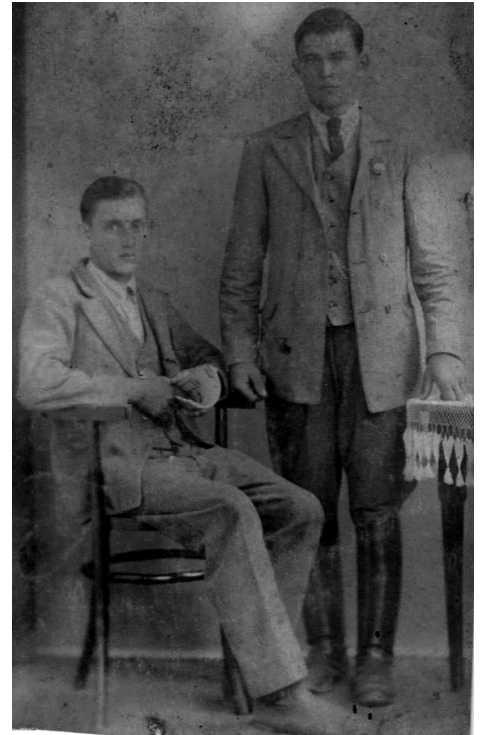
– **Van-e olyan történet, ami a legjobban megérintette önt?**

– Rengeteg történetet, életutat ismertem meg az évek során és szinte mindegyik, egytől-egyik szomorú sorsba torkollott. Két történet van, amely a legjobban megrendített közülük.

Az első egy fiatalember, Pollák Ignác története. Ő világiárta fiatal férfi volt, vándorszíneszként bejárta fél Európát. A hét hónapos várandós felesége karjaiból rángatták ki, őt próbálta védelmezni a szovjet katonáktól. Kirángatták a kerten keresztül a temetőbe és

Nagy Mária dédapja szabadságra tér haza családjá körébe (1915 körül)

Pollák Ignácot (ül) várandós felesége mellől vitték el és végezték ki brutálisan a szovjetek

szabályosan lemészárolták. Annyi golyót engedtek bele, hogy a teste kétfelé vált. Ez volt az 1944-es székelyhídi szovjet megszállás egyik legkegyetlenebb és legértelmetlenebb halálesete. A felesége két hónap múlva megszülte első fiúgyermekeit, aki soha nem ismerhette meg az édesapját.

A második történet egy testvérpárról szól. Talán ez a másik legszomorúbb története az szovjet megszállásnak. A tizennégy éves Krobák Mihály és testvére, a tizenhét éves Krobák János a tragédia előtt két héttel tette el a fronton megsebesült és meghalt édesapját. Édesanyjukkal Székelyhídon húzták meg magukat rokonoknál. Egy napon az édesanya a felsővárosra küldte őket valami elintéznivaló végett. A két fiú már a Vecser felől a legelőn igyekezett haza a Házhelyre özvegy édesanyjához, mikor a kisebbik fiút, Mihályt hátbalótták a katolikus templom tornyából, amit akkor már megszállt az ellenséges hadsereg. János karjába vette haldokló testvérét és úgy indult haza kétségbeesve. Néhány lépés után azonban őt is golyó érte, és úgy haltak meg egymás karjában néhány lépésre édesanyjuktól.

– **Nem gondolt-e arra, hogy ezek a történetek könyv formájában összefoglalva is megállnák a helyüket?**

– Gondoltam rá, de én már nem érzek magamban kellő energiát ahhoz, hogy ezt megvalósítsam. Rengeteg székelyhídi zsidó, katoná, ártatlan civil esett martalékaul a világháborúknak. Neveiket, történeteiket listákban, feljegyzésekben, videófelvételekben, képanyagban őrzöm, gyűjtöttem össze és bízom benne, hogy tovább tudom majd adni valakinek, aki méltó módon, akár kötet formájában hasznosítani tudja majd.

VÁNYA BLANKA

